

Gaplaňa sataşan ataly-ogul

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Gaplaňa sataşan ataly-ogul GAPLAŇA SATAŞAN ATALY-OGUL

Gaplaňyň sesini eşiden haýwanlar yzgyşyberýärler. Eýmenç arryldydan adamlaryň hem ýüregine howsala aralaşyp, depesinden suw guýlan ýaly bolýar. Gaplaň bilen garpyşanlar ir zamanlarda-da seýrek bolupdyr. «Ol janawer degmeseň degmeýär» diýerdiler. Şol söz-ä hak eken.

Parawbibiden günorta uzalyp gidýän maşyn ýol Küren dagynyň bilini kesip geçýär. Oňa Musanyň gädigi diýilýär. Musanyň gädiginden geçeniňden soň, çar tarapa gidýän ýollar haňlap ýatyr. Sho ýollaryň biri «Ejegül çoňňalyň» dabanyndan geçýär. Bu çoňňalyň il arasyňa giň ýaýran rowaýat-aýdymy bar. Ýadymda galan bendi beýan edeýin:

*Ejegüljan çykdy gitdi obadan,
Agzym aýrylmady a gyz, tobadan,
Onki gözel içinde sensiň owadan,
Ýigit görse, gaşyn kakýar Ejegül.*

Waka «Ejegül çoňňalyň» töwereginde bolýar.

Parawbibi obasynda ömründe çopançylyk kärinden başga işiň basyny çatmadık Partyn (çyn ady Amandurdy Arazdurdy ogly) ýasaýar. Ol hazır-de şol obanyň hususy goýunlaryny bakýar. Düye janawer Musanyň gädiginden aşyrsaň, gyşy bilen gününi görýär. Partyn-da düýesini şol gädikden aşyryp goýberipdir. Ol bie gezek düýesiniň nirede gezýänligini bilmek üçin gözlegine çykypdyr. Görse, janaweri näme-de bolsa bir zat ymykly ýatyrypdyr. Hojalyk üçin uly çykday. Ol-a düye eken, adam pakyr towugy haram olse-de gynanýar. Partyn-da gynanypdyr, düýesini ymykly ýatyran näbelli haýwana gahary gelipdir.

Gaplaň janawer Öýleguşlugyň, Gulmajyň, Torgaýyň, Ýalawajyň dagynda aram-aram peýda bolsa-da, ony derelerde, jülgelerde,

sannallarda, «Ejegülüň çoññalynda» şu çaka çenli gören adam ýok. Gaplañdyr diýip Partynyň oýuna gelen däl çemeli. Düýesiniň daşyna 3-4 gapan gurýar. Birki gün geçenden soñ gapanlary barlamaga gidýär. 0ňa bir haýwan düşen eken. Yzyny saýgaryl bilmeýär. Obasyna gelýär. Uly ogly Şadurda: «Gapanlary alyp bolmazmyka?» diýip ýüzlenýär, ogly: «Alarys, däde, alman näme» diýip jogap berýär. Motosikletli gidýärler. Yzarlap başlaýarlar.

Gaplaň gowagyň içinde ýatan eken. Gorkuzjal bolup döwme tüpeňden käkilik atylýan seçme bilen arasy açygrak ýerden 4-5 gezek atýar. Gaplaň janawer sarsman ýatyr. Golaýrak barýarlar. Bir salym maslahatlaşyp durýarlar. Gaplaň birden Şadurdynyň üstüne tarap bökýär. Aýagyndaky gapan hem sypýar duruberýär. Aşagynدا ýatanyň bir aýagy bilen maňlaýyny, art aýaklary bilen hem iki aýagyny basýar. Çep golundan agzyny salýar-da, silkelemän, bir salym üstünde ýatýar. Atasy pyçagyny gynyndan çykarýar, öňe omzaýar. Gaplaň öňe okdurylyar. Partyn tüpeň bilen goranmakçy bolýar. Gaplaň tüpeňiň nilini agzyna salýar. Ne eýlä goýberýär, ne beýlä. Atmak üçin oky bolmasa-da, Partyn ogluna: «Ataýynmy?» diýýär. Ogly: «Atma» diýip jogap gaýtarýar. Sowal-jogap üç gezek gaýtalanýar.

Gaplaň garşydaşlarynyň ýeñilendigini aňan ýaly, birden tüpeňiň nilini goýberip, beýleräk çykyp, çommalyp oturyberýär. Guýrugunyň tarpyldysy ataly-ogla eşidilýär. Olaram oturýarlar. Şire indikide zyýan ýetirmejekdiklerine wada berýärler. Ol janawer turýar-da, öz ugruna gidiberýär. Aýaklary abat, diňe biriniň derisi az-owlak sypjyrylypdyr.

12-nji ýanwarda – Hatyra günü Partynyň öýüne ýörite bardym. Özi goýun bakmaga gidipdir. Ogly Gyzylbadyň keselhanasyna gidipdir. Hal-ýagdaýy gowy diýdiler.

Bu geň gürrüňi eşidenler gaplaň janaweriň adam gylyklydygyna haýran galdylar.

1993 ý.

Tatar ÜÝŞMEKOW. Geň-taňsy wakalar